

Ter ondertekening

Aan de Staatssecretaris Mijnbouw

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Directie Schadeherstel en
Gaswinning Groningen

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

1 november 2022

Kenmerk

PDGGO-DSGG / 22538693

BHM 22541251

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

1. Beantwoording NnavV
2. Kamerbrief
3. Overzicht ZBO's
4. Amendement

nota

Appreciatie amendement aanwijzingsbevoegdheid
IMG

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Kamerlid Beckerman (SP) heeft in het kader van de behandeling van de novelle bij het wetsvoorstel Versterken een amendement ingediend inhoudende dat de aanwijzingsbevoegdheid in de zin van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Kaderwet) voor het IMG alsnog van toepassing wordt verklaard (bijlage 4). Bij de beantwoording van de schriftelijke vragen bij de novelle (nota naar aanleiding van het verslag) heeft u desgevraagd een eerste inhoudelijke reactie op dit amendement gegeven (zie bijlage 1). Met bijgaande Kamerbrief geeft u een appreciatie inclusief oordeel van het amendement.

Geadviseerd besluit

- U kunt instemmen met verzending van bijgaande Kamerbrief en deze ondertekenen.

Kernpunten

- In de Kamerbrief geeft u aan het amendement te ondersteunen en het oordeel aan de Kamer te laten.
- U wijst in uw appreciatie op de mogelijkheden die de aanwijzingsbevoegdheid biedt als het gaat om sturing ten aanzien van het IMG. U geeft aan dat de mogelijkheid om met beleidsregels wettelijke voorschriften nader uit te leggen, bij kan dragen om enige grip te krijgen op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan een ruimhartige schadeafhandeling door het IMG.
- In de brief verwijst u naar uw eerdere antwoord op vragen over het amendement in de nota naar aanleiding van het verslag, waarbij u tevens de uitkomsten van de door Andersson Elffers Felix (AEF) uitgevoerde evaluatie benoemt t.a.v. de invulling van het begrip ruimhartigheid en de onafhankelijke positie van het IMG. Dit antwoord is bijgesloten als bijlage 1 bij deze nota.

- Tevens voldoet u met de brief aan uw toezegging uit het Commissiedebat Mijnbouw/Groningen d.d. 29 september, waarin u de Kamer een overzicht heeft toegezegd van andere zelfstandige bestuursorganen (zbo's) waarbij de aanwijzingsbevoegdheid buiten toepassing is verklaard. Hiertoe stuurt u een overzicht van de zbo's die van de Kaderwet (art. 21) zijn uitgezonderd als bijlage bij de brief (bijlage 3 bij deze nota).

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Directie Schadeherstel en
Gaswinning Groningen

Kenmerk

PDGGO-DSGG / 22538693

**Bijlage: antwoord uit nota naar aanleiding van verslag m.b.t.
aanwijzingsbevoegdheid**

5. De leden van de SP-fractie hechten er aan te voorkomen dat er opnieuw een discussie gaat ontstaan over amendementen. Daarom hebben deze leden tijdig hun amendement om het IMG niet langer uit te zonderen als zelfstandig bestuursorgaan dat onderhevig is aan beleidsregels van de minister (Kamerstuk 36094, nr. 5) ingediend. Kan de regering alvast een appreciatie geven van dit amendement?

Bij de totstandkoming van de Tijdelijke wet Groningen is het Instituut Mijnbouwschade Groningen ingesteld om de taken rondom de schadeafhandeling als zelfstandig bestuursorgaan uit te voeren (inwerkingtreding op 1 juli 2020). Er is daarbij nadrukkelijk gekozen voor een organisatie die haar taak onafhankelijk van de politiek en van de betrokken partijen kan uitvoeren. In de consultatiefase van het wetsvoorstel is hierop aangedrongen door onder meer regionale overheden. De regering merkte daarom bij de totstandkoming van de Tijdelijke wet Groningen op dat deze zogeheten aanwijzingsbevoegdheid van de minister in dit verband door betrokken partijen als problematisch werd gezien, temeer omdat een dergelijke bevoegdheid zich niet goed verdraagt met de onafhankelijkheid van het IMG en dan met name de semi-rechterlijke aard van zijn taken. Om deze reden is de aanwijzingsbevoegdheid op grond van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (artikel 21) in de Tijdelijke wet Groningen voor het IMG buiten werking gesteld. De regering acht het mede in verband met de semi-rechterlijke positie van het IMG ook onverminderd van belang dat een hoge mate van onafhankelijkheid bij de verrichting van zijn taken geborgd blijft.

Met het voorgestelde amendement wordt beoogd het IMG als zelfstandig bestuursorgaan niet langer uit te zonderen, wat wil zeggen dat de aanwijzingsbevoegdheid op basis van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen alsnog in werking wordt gesteld. Het in werking stellen van deze bevoegdheid maakt het mogelijk dat ik door middel van beleidsregels algemene aanwijzingen aan het IMG geef. In de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is vastgelegd op welke wijze en waartoe een beleidsregel kan worden ingezet. De mogelijkheden die de Awb beschrijft zijn het stellen van algemene regels ten aanzien van a) de afwegingen van belangen, b) de vaststelling van feiten of c) de uitleg van wettelijke voorschriften.

Doordat er sprake is van algemene aanwijzingen, is er geen beperking van de onafhankelijkheid van het zelfstandige bestuursorgaan in het nemen van besluiten over individuele gevallen. Het kunnen geven van algemene aanwijzingen biedt geen mogelijkheid om in te grijpen in de wijze waarop het IMG invulling geeft aan zijn taak c.q. de wijze waarop men komt tot afzonderlijke besluiten. Ik kan hiermee bijvoorbeeld geen aanwijzingen geven over de werkwijze voor de afhandeling van schade of de wijze waarop het bewijsvermoeden wordt toegepast. Aan de toepassing van de aanwijzingsbevoegdheid conform de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (artikel 21) op het IMG kan daarom geen enkele verwachting ontleend worden als het gaat om sturing op de wijze waarop het IMG zijn taak uitvoert.

Wel kan op basis van een aanwijzingsbevoegdheid worden voorzien in nadere uitleg van wettelijke begrippen, in algemene aanwijzingen ten aanzien van de uitvoering van een bestaande taak, of een nadere invulling van uitgangspunten zolang passend is met de semi-rechterlijke taak van het IMG. In het antwoord op vraag 11 wordt uiteengezet hoe de systeemverantwoordelijkheid van de staatssecretaris zich hiertoe verhoudt en over welk toezichtinstrumentarium hij hiertoe beschikt.

Bovenstaande leidt tot de conclusie dat er vanuit juridisch oogpunt geen doorslaggevend bezwaar bestaat tegen het alsnog instellen van de aanwijzingsbevoegdheid conform de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen op het IMG. Daarbij wil ik zoals aangegeven nadrukkelijk waken voor het ontstaan van verwachtingen met betrekking tot mogelijkheden voor sturing ten aanzien van het IMG die er op grond van deze bevoegdheid niet zijn. Ook vind ik het van belang dat de uitkomsten van de eerste evaluatie van de Tijdelijke wet Groningen, die uw Kamer recent heeft ontvangen, bij deze afweging betrokken worden. Hierover ga ik ten tijde van de plenaire behandeling van de voorliggende wetswijziging graag met uw Kamer in gesprek.